

Samenvatting van het proefschrift

F.M. Jansen

"Tailoring biological dosing and managing extra-intestinal manifestations in inflammatory bowel disease"

Promotiedatum: 23 sept 2024

Universiteit: Radboud Universiteit

Promotor:

Prof. dr. J.P.H. Drenth

Copromotoren:

Prof. dr. F. Hoentjen, University of Alberta, Canada

Dr. W.A. van Dop

Chronische inflammatoire darmziekten (IBD) kenmerken zich door terugkerende ontstekingen van de ofwel alleen de dikke darm in colitis ulcerosa, ofwel door het gehele maag-darmkanaal bij de ziekte van Crohn. De behandeling van IBD is gericht op de afname van (darm)klachten, ontstekingen en het verbeteren van de kwaliteit van leven.

Dit proefschrift van Fenna Jansen is opgebouwd uit twee hoofdstukken.

In **deel 1** van dit proefschrift bestudeerde Fenna Jansen strategieën om de huidige behandeling van IBD meer op maat te maken gefocust op twee behandelingen; adalimumab en thiopurines. Adalimumab is een succesvol medicijn om de ziekte van Crohn rustig te krijgen en te houden. De standaard onderhoudsdosering bij elke patiënt is 40 mg elke twee weken. Maar, bijwerkingen; zoals infecties en injectie-gerelateerde huidreacties, en hoge kosten zijn belangrijke beperkingen. In de grote gerandomiseerde 'LADI'-studie (RCT) werd onderzocht of het tweewekelijkse doseringsinterval (controlegroep) naar 1 keer per 3 en 4 weken omgezet

kon worden (de interventiegroep). Deze interventie bleek haalbaar; vergeleken met de controlegroep waren er niet méér aanhoudende ontstekingen van de darm in de interventiegroep. In twee vervolgstudies bleek de interventie kostenbesparend en lijken bepaalde patiëntkenmerken een slechtere reactie op de interventie te voorspellen.

Bij thiopurines als onderhoudsbehandeling van IBD worden patiënten elke 3 á 4 maanden gecontroleerd op klachten en bloeduitslagen om ernstige bijwerkingen zoals beenmergonderdrukking en leververgiftiging te voorkomen. Fenna Jansen beschrijft dat een halfjaarlijkse controle ook veilig en kostenbesparend is bij patiënten met een rustige IBD onder thiopurine behandeling.

In de helft van patiënten met IBD beperkt de ziekte zich niet tot het maag-darmkanaal maar manifesteert zich ook buiten de darm; extra-intestinale manifestaties (EIMs). In **deel 2** worden de bekendste EIMs in gewrichten, huid en ogen, dieper beschouwd. En blijkt dat gewrichtsklachten meestal hardnekkig en niet-ontstoken zijn, meer in vrouwelijke patiënten en bij hogere leeftijd voorkomen.

Proefschrift van Fenna Minke Jansen genaamd ' tailoring biological dosing and managing extra-intestinal manifestations in inflammatory bowel disease', wordt verdedigd 23 september 2024 in de Radboud Universiteit Nijmegen.